

Lý Chiêu Hoàng (Phật Kim 1224 - 1225)

Dưới sự đạo diễn của Trần Thủ Độ, Lý Huệ Tông bị ép đi tu, nhường ngôi vua cho con gái là công chúa Chiêu Thánh (lúc đó mới 7 tuổi) niên hiệu là Lý Chiêu Hoàng. Bình quyền về tay Trần Thủ Độ.

Cũng dưới sự đạo diễn của Trần Thủ Độ, Trần Cảnh (8 tuổi) là con ông Trần Thừa được đưa vào hầu cận Lý Chiêu Hoàng.

Trần Cảnh được Chiêu Hoàng yêu mến, thường hay té nước, ném khăn trêu đùa. Trần Thủ Độ tung tin là Lý Chiêu Hoàng đã lấy chồng là Trần Cảnh.

Ngày 21 tháng 10 năm Ất Dậu (1225), Lý Chiêu Hoàng mở hội lớn ở điện Thiên An, trước bá quan văn võ, Chiêu Hoàng cởi hoàng bào mời Trần Cảnh lên ngôi Hoàng đế đổi niên hiệu là Kiến Trung năm thứ nhất, dựng lên triều đại nhà Trần từ đây.

Lý Công Uẩn – Lý Thái Tổ (Giáp Tuất 974 – Mậu Thìn 1028)

Lý Công Uẩn (Giáp Tuất 974 – Mậu Thìn 1028).

Vua nhà Lý, người châu Cổ Pháp, lộ Bắc Giang, sinh ngày 12-2 năm Giáp Tuất (8-3-974). Ông là vua khai sáng nhà Lý tức Lý Thái tổ, lên ngôi lúc 35 tuổi.

Thân mẫu ông họ Phạm, năm lên 3 tuổi ông làm con nuôi sư Lý Khánh Vân, đến tuổi trưởng thành ông thông minh, có tài văn võ. Làm quan nhà tiền Lê đến chức Tả thân vệ điện tiền chỉ huy sứ.

Nhà Tiền Lê suy vi vì Lê Ngọa Triều bạo ngược, triều thần là Đào Cam Mộc ngầm mưu với sư Nguyễn Vạn Hạnh thường khuyên ông hãy sẵn sàng lật đổ nhà Lê. Đến năm Kỉ Dậu 1009, Lê Ngọa Triều mất, ông cùng Hữu điện tiền chỉ huy sứ là Nguyễn Đê đem 500 quân Tùy Long vào cung canh giữ. Nhân thời cơ, Đào Cam Mộc giục ông hành động. Cuộc “đảo chính” thành công chớp nhoáng.

Ông lên ngôi vua sáng lập nghiệp Lý, dời đô ra thành Đại La (sau đổi thành Thăng Long – Hà Nội). Ông sửa sang chính trị, trọng dụng Đào Cam Mộc, gả em gái là An Quốc cho, phong tước Nghĩa Tín hầu. Mặt khác, ông cũng trọng đãi tăng sĩ, chú trọng việc đúc tượng xây chùa, thời kỳ này xem đạo Phật như là Quốc giáo.

Ngày 3-3 Mậu Thìn (31-3-1028) ông mất hưởng dương 54 tuổi, ở ngôi 19 năm, hiệu là Thuận Thiên.

Lý Huệ Tông (Lý Hạo Sảm 1210 - 1224)

Thái tử Sảm lên ngôi Hoàng đế, hiệu là Huệ Tông, lập Trần Thị Dung làm nguyên phi, phong cho Trần Tự Khánh làm Chương Tín hầu, Tô Trung Tự làm Thái úy, Thuận Lưu Bá, Trần Thừa làm Nội thị phán thủ.

Thái tử Sảm sinh tháng 7 năm Giáp Dần (1194) con cả của Cao Tông và bà Hoàng hậu họ Đàm.

Năm Quý Mùi (1223), Trần Tự Khánh mất, Trần Thừa được phong làm Phụ quốc thái úy, Trần Thủ Độ là Điện tiền chỉ huy sứ.

Vua Huệ Tông thường rượu chè say khướt suốt ngày, bỏ bê triều chính. Huệ Tông không có con trai. Hoàng hậu Trần Thị Dung chỉ sinh được hai con gái. Con gái lớn là Thuận Thiên công chúa đã gả cho Phụng kiều vương Trần Liễu, công chúa thứ 2 là Phật Kim (công chúa Chiêu Thánh) mới 7 tuổi được làm Thái tử.

Đến tháng 10 năm Giáp Thân (1224), Lý Huệ Tông truyền ngôi cho công chúa Chiêu Thánh rồi đi tu ở chùa Chân Giáo.

Lý Huệ Tông trị vì được 13 năm, sau bị Trần Thủ Độ ép tự tử, thọ 33 tuổi.

Lý Thái Tổ (Giáp Tuất 974 – Mậu Thìn 1028)

Lý Công Uẩn (Giáp Tuất 974 – Mậu Thìn 1028).

Vua nhà Lý, người châu Cổ Pháp, lộ Bắc Giang, sinh ngày 12-2 năm Giáp Tuất (8-3-974). Ông là vua khai sáng nhà Lý tức Lý Thái tổ, lên ngôi lúc 35 tuổi.

Thân mẫu ông họ Phạm, năm lên 3 tuổi ông làm con nuôi sư Lý Khánh Vân, đến tuổi trưởng thành ông thông minh, có tài văn võ. Làm quan nhà tiền Lê đến chức Tả thân vệ điện tiền chỉ huy sứ.

Nhà Tiền Lê suy vi vì Lê Ngọa Triều bạo ngược, triều thần là Đào Cam Mộc ngầm mưu với sư Nguyễn Vạn Hạnh thường khuyên ông hãy sẵn sàng lật đổ nhà Lê. Đến năm Kỉ Dậu 1009, Lê Ngọa Triều mất, ông cùng Hữu điện tiền chỉ huy sứ là Nguyễn Đề đem 500 quân Tùy Long vào cung canh giữ. Nhân thời cơ, Đào Cam Mộc giục ông hành động. Cuộc “đảo chính” thành công chớp nhoáng.

Ông lên ngôi vua sáng lập nghiệp Lý, dời đô ra thành Đại La (sau đổi thành Thăng Long – Hà Nội). Ông sửa sang chính trị, trọng dụng Đào Cam Mộc, gả em gái là An Quốc cho, phong tước Nghĩa Tín hầu. Mặt khác, ông cũng trọng đãi tăng sĩ, chú trọng việc đúc tượng xây chùa, thời kỳ này xem đạo Phật như là Quốc giáo.

Ngày 3-3 Mậu Thìn (31-3-1028) ông mất hưởng dương 54 tuổi, ở ngôi 19 năm,
hiệu là Thuận Thiên.

TaiLieu.vn